

59 מטמא את האשה טומאת לידה. וטעמו של רבי מאיר שאף בדמות
 60 בעלי חיים אלו יש טומאה, כיון שנאמרה בחיה לשון 'יצירה', כמו
 61 באדם, שנאמר בו (בראשית ב ז) 'וַיִּצְרָא ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָם מִן
 62 הָאָדָמָה, ולכן אף לדמות חיה יש דין ולד, וכיון שבהמה בכלל חיה,
 63 אף המפילה דמות בהמה טמאה לידה.

64 הגמרא חוזרת עתה למחלוקת רבי יוסי הגלילי וחכמים שבמשנתנו.
 65 שואלת הגמרא: וְלִרְבִּינָן, החולקים על רבי יוסי הגלילי, וסוברים
 66 שעובר של בהמה טמאה שמת אינו מטמא טומאת נבילה, הֲאִי קָרָא
 67 – פסוק זה של 'או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנגלת חיה
 68 טמאה או בנגלת בהמה טמאה' (ויקרא ה ב), שממנו דרש רב נחמן בר
 69 יצחק לעיל (ט) בדעת רבי יוסי הגלילי שעובר בהמה טמאה מטמא,
 70 לְמַה לִּי – מזה הם דורשים ממנו. משיבה הגמרא: לדעת רבנן, בְּלוּיָה
 71 לְכַרְרֵי הוּא דְאֵתָא – כל הפסוק נכתב כדי ללמד את הגזירה שזה
 72 של רבי מלשון 'בהמה טמאה', וכמו שהתבאר לעיל שלשון זו
 73 נדרשת בגזירה שזה, כדי ללמד שמדובר בטמא שאכל קודש או נכנס
 74 למקדש.

משנה

75 במשנה הקודמת (ט) התבאר דיני טומאת עובר בהמה שמת, ועתה
 76 דנה משנתנו בעובר אשה שמת: הַאִשָּׁה המעוברת שִׁמְתָה וְלָדָה
 77 בְּתוֹךְ מַעֲיָהּ, וְפִשְׁטָהּ חַיָּה – המילדת את ידה לתוך מעי האשה,
 78 וְנִנְקָהּ בּוֹ – בעובר, הֲחַיָּה טוֹמְאָה טוֹמְאָתָא שְׂבֻעָה, כיון הנוגע במת,
 79 וְהַאִשָּׁה המעוברת עצמה טְהוֹרָה, כיון שהטומאה בלועה בגופה,
 80 וטומאה בלועה אינה מטמאת את הנרשא אותה ולא את המאהיל
 81 עליה, עַד שֵׁינָא הוֹלֵךְ, ובשעת יציאת הולד אין זו טומאה בלועה,
 82 ונטמאת היולדת.
 83

גמרא

84 התבאר במשנה שאם יש עובר מת במעי האשה, אין האשה נטמאת,
 85 משום שזו טומאה בלועה שאינה מטמאת במשא או באהל. הגמרא
 86 מבארת עתה את דין 'טהרה בלועה', שאינה מקבלת טומאה: אָמַר
 87 רַבָּה, כִּשְׁם שְׁטוּמְאָה הַבְּלוּעָה שֶׁבֶגֶף הָאֵדָם אֵינָה מְטַמְּאָה, כִּד מְהֵרָה
 88 הַבְּלוּעָה בגופו של אדם, כגון שבלוע טבעת טהורה ונכנס לאהל
 89 המת, אֵינָה מְטַמְּאָה – אינה נטמאת.

90 הגמרא מבררת את המקור לדין טומאה בלועה. שואלת הגמרא:
 91 טוֹמְאָה בְּלוּעָה, מִנְּלֵן שְׂאִינָה מְטַמְּאָת אַחֲרֵי. משיבה הגמרא:
 92 דְּבִתְרֵיב לִגְבֵי אָדָם שֶׁנִּטְמָא מֵאֲכִילַת נְבִילַת עוֹף טְהוֹר (ויקרא יא ב),
 93 'וְהָאֲכַל מִנְּבִילָתָהּ יִכְבֵּס בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב, ואחר שטבל ושקעה
 94 השמש, טהור. וְכִי לֹא עֵקֶלְקִינָן – וכי לא מדובר אפילו באופן דְּאָכַל
 95 את הנבילה סמוך לְשִׁקְעֵת הַחֶמְתָּה, שעדיין לא נתעכלה בתוך מעיו,
 96 והיא ראויה לאכילה ולטמאות אחרים. וְאִף עַל פִּי כֵן קָאָמַר דְּחֵמְנָא
 97 – אמרה התורה שאם טבל, מיד כששקעה החמה הוא טָהוֹר, ואינו
 98 חוזר ונטמא מחמת הנבילה שבמעיו, ומוכח שטומאה בלועה אינה
 99 מטמאת.
 100

101 מקשה הגמרא: וְדִלְמָא שְׂאִינָה הָתָם דְּלֵא הוּיָא לְגַר – שמא שונה
 102 הדבר בדין זה, שהסיבה לטהרתו היא משום שלאחר בליעת הנבילה
 103 אין היא ראויה לאכילת אדם, שהרי היא מאוסה בעיניו, ואין נבילה
 104 מטמאת אלא בשעה שהיא ראויה לאכילת גר, ואין מכאן ראיה
 105 שטומאה בלועה אינה מטמאת.

106 הגמרא מוסיפה ומבארת שקושיא זו אינה קשה לדברי הכל. אומרת
 107 הגמרא: הֵינֵינָא – אמנם הראיה מפסוק זה מובנת לדעת רבי יוחנן,
 108 דְּאָמַר (בבבב כג) לגבי בשר נבילה, אֵתָת זֵו וְאֵתָת זֵו – בין טומאה
 109 חמורה שטמאת אדם, ובין טומאה קלה שטמאת אוכלים ומשקים,
 110 הנבילה מטמאת אדם, עַד שֵׁינָא רְאוּיָה אֲפִילוּ לְכֻלָּהּ, שפיר – מובנת
 111 הראיה, שהרי נבילה זו אינה בתוך מעיו של אדם ראויה היא לאכילת
 112 כלב, והיה ראוי שתטמא את האדם הנושאה, ומכך שאמרה התורה
 113 שאינה מטמאתו, מוכח שטומאה בלועה אינה מטמאת. אָלֵא לדעת
 114 כִּר פְּדָא, דְּאָמַר שֶׁנְבִילָה יֵשׁ בַּהּ טוֹמְאָה הַמְּוֹרָה לְטַמָּא אָדָם, עַד

המשך בעמוד קמז

1 וכן שֶׁהֶחֱמָה טַמְאָה בְּכֻלָּל חַיָּה טַמְאָה, וְהֶחֱמָה טְהוֹרָה בְּכֻלָּל חַיָּה
 2 טְהוֹרָה, לְכַל דִּין שֶׁתִּרְצֶה לְלַמּוֹד. סיים רבי יונתן ואמר: וְכַל שׁוֹנֵן הָיָה
 3 אָמַר לִי בֵן עֲזַאי עַל עֲצָמוֹ, חָבַל – הפסד וְחֶבְלָה יֵשׁ בְּעוֹלָם, עַל כֵּן
 4 שֶׁבֶן עֲזַאי, שֶׁתְּלַמֵּיד וְתִיק הוּא, לֹא שִׁמְשַׁם אֶת רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל, ולכן
 5 לא ידעתי את המקור להלכה זו.

6 מבארת הגמרא את מקור הכלל שחיה בכלל בהמה וכן בהמה בכלל
 7 חיה. שואלת הגמרא: חַיָּה שְׁהִיא בְּכֻלָּל בְּהֶמָה בְּכַל מְקוּם, מִנְּלֵן –
 8 מנין לנו. משיבה הגמרא: דְּבִתְרֵיב פִּרְשְׁתָּהּ בְּהַמּוֹת וְהַחַיּוֹת הַטְּהוֹרוֹת
 9 (דברים יד ד-ה), 'זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׁוֹר שֶׁה שְׂכֵבִים וְגו' וְשֶׁה
 10 עֲזִים, אֵיל וְצִבִי וְיַחְמוֹר וְגו' וְאִקּוּ וְדִישָׁן וְתָאוּ וְחָמֹר, ולבאורה קשה,
 11 הֲאִי בִּינָד – איך יתכן שפתחה התורה בלשון 'זאת הבהמה אשר
 12 תאכלו', וסיימה ב'אֵיל וְצִבִי וְיַחְמוֹר' וְגו' שְׁהֵם חַיּוֹת טְהוֹרוֹת, ויש
 13 ללמוד מכאן שבכל מקום שאמרה התורה 'בהמה', אף הַחַיָּה בְּכֻלָּל
 14 בְּהֶמָה הִיא.

15 שואלת הגמרא: והכלל שֶׁהֶחֱמָה בְּכֻלָּל חַיָּה, מִנְּלֵן. משיבה הגמרא:
 16 דְּבִתְרֵיב (ויקרא יא ב-ג) 'דְּבָרוּ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת הַחַיָּה אֲשֶׁר
 17 תֹּאכְלוּ מִכָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ, בַּל מִפְּרֶסֶת פֶּרֶסָה וְשִׁסְעַת
 18 שִׁסְעַת פֶּרֶסֶת מְעַלְת גֶּרֶה בְּהֵמָה אֲתָה תֹּאכְלוּ, הֲאִי בִּינָד – איך יתכן
 19 שפתחה התורה בלשון 'זאת החיה אשר תאכלו', וכתבה אחר כך
 20 'מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו' בַּל מִפְּרֶסֶת פֶּרֶסָה, ויש ללמוד מכאן שבכל מקום
 21 שאמרה התורה חיה, אף בְּהֶמָה בְּכֻלָּל לשון חיה היא.

22 הגמרא מבארת אילו דינים נלמדים מכל ארבעת הכללים האמורים
 23 בברייתא לעיל. אומרת הגמרא: כֻּלָּל זֶה, שְׁחַיָּה טְהוֹרָה בְּכֻלָּל בְּהֶמָה
 24 טְהוֹרָה, בא ללמד לְסִימָנִים, שאף שסימני הטהרה ושל מפרסת
 25 פרסה ושוסעת שסע, ומעלת גרה, נאמרו בתורה על 'בהמה', אף
 26 בחיה נוהגים סימנים אלו. והכלל שְׁחַיָּה טַמְאָה בְּכֻלָּל בְּהֶמָה טַמְאָה, אף
 27 בא ללמד לְדִין הַרְבֵּעָה, שאף שאיסור הרבעת מין בשאינו מינו נאמר
 28 בתורה בלשון 'בהמה', שנאמר 'בְּהֶמְתְּךָ לֹא תִרְבֵּעַ בְּלֵאִים' (ויקרא ט
 29 יט), מכל מקום אף בחיה יש איסור זה.

30 והכלל שֶׁהֶחֱמָה טַמְאָה בְּכֻלָּל חַיָּה טַמְאָה בא ללמד לְכַרְרֵי – לדין
 31 שלמד רבי מכלל זה, דְּתִנָּא, נאמר בפסוק (ויקרא ה ב, ג) 'או נפש אשר
 32 תגע בכל דבר טמא או בנגלת חיה טמאה או בנגלת בהמה טמאה
 33 וגו' וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לָהּ' עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, ולא התבאר בפסוק
 34 מה הוא אותו חטא של האדם שנטמא. רַבִּי אֲמַר, יש ללמוד את
 35 הדבר מיתור לשון הפסוק, אֲקָרָא אֲנִי חַיָּה' – מאחר שכתבה התורה
 36 דין הנוגע בנבלת חיה, ואנו יודעים שבהמה בכלל חיה, אם כן
 37 'בְּהֶמָה' לְמַה נֶאֱמָרָה, אלא כדי שנדרוש תיבה זו בגזירה שזה,
 38 נֶאֱמָרָה כֵּן 'בְּהֶמָה טַמְאָה' וְנֶאֱמַר לְהֵלֵן, לגבי טמא שאכל בשר
 39 קדשים שחייב כרת לשון 'בְּהֶמָה טַמְאָה', שנאמר 'וְנִפְשׁ כִּי תגע בכל
 40 טמא שטמאת אדם או בבהמה טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבשר
 41 זָבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַה' וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מֵעַמִּיהָ' (שם ז כא), מֶה
 42 לְהֵלֵן מדובר שהאיסור הוא בְּטוֹמְאָת קֹדֶשׁ – אכילת קודש בטומאה,
 43 וחייבה שם התורה כרת במזיה, אִף כֵּן אֵין עוֹסֵק הַפְּסוּק בְּטוֹמְאָת קֹדֶשׁ,
 44 שאכל קודש בטומאה או נכנס למקדש בטומאה, שאם עשה כן
 45 בשוגג, חייב קרבן. אך לולי שהיה כלל זה בידינו, שבהמה בכלל חיה,
 46 לא היה הפסוק מיותר ללמדנו את דינו של רבי.

47 והכלל שֶׁהֶחֱמָה טְהוֹרָה בְּכֻלָּל חַיָּה טְהוֹרָה בא ללמד לְעִנּוּ יִצְרָהּ,
 48 שנאמר (בראשית ב ט) 'וַיִּצְרָא ה' אֱלֹהִים מִן הָאָדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה',
 49 ואילו לגבי בהמה לא נאמר לשון יצירה, ומכל מקום אף בהמה בכלל
 50 חיה וכאילו נאמר בה לשון זו. והנפקא מינה מכך ששייך לשון יצירה
 51 אף לגבי בהמה, הוא לענין דין זה, דְּתִנָּן (דה כא), אשה המַפְלֵת נפל
 52 שדמותו כמין בְּהֶמָה, חַיָּה וְעוֹף, בֵּין שְׁהֵם כְּמִין בְּעַלֵי חַיִּים טַמְאִין
 53 וּבֵין כְּדַמּוּת טְהוֹרִין, אִם הַנֶּפֶל הוּא זָכָר, תִּשָּׁב יְמֵי טוֹמְאָה וְיְמֵי טְהוֹרָה
 54 כְּמוֹ לְזָכָר. וְאִם נְקֵבָה הִיא, תִּשָּׁב יְמֵי טוֹמְאָה וְיְמֵי טְהוֹרָה כְּמוֹ לְנְקֵבָה.
 55 וְאִם אִינּוּ יְדוּעַ אִם זָכָר או נְקֵבָה, תַּחְמוּר וְתִשָּׁב יְמֵי טְהוֹרָה רַק כְּמוֹ
 56 לְזָכָר, שִׁמְי טְהוֹרָתוֹ מוֹעֵטִים, וְיְמֵי טוֹמְאָה גַם כְּמוֹ לְנְקֵבָה, שִׁמְי
 57 טוֹמְאָתוֹ מְרוּבִים, דְּבִרִי רַבִּי מֵאִיר. וְחֶכְמִים אֲמָרִים, כָּל שְׂאִינּוּ
 58 מְצוּרֵת אָרֶם, אלא דמותו כבהמה חיה ועוף, אִינּוּ נֹחֵשׁ וְלָד, ואינו

המשך ביאור למס' חולין ליום שני עמ' א

13 מקבלת טומאה, מְנַלֵּן.
14 מבארת הגמרא: דין זה נלמד בקל וְחֹמֶר מדין כלי חרס, וְמָה כְּלֵי
15 חָרֶס הַמוּקָף צְמִיד פְּתִיל - שמכסהו מחובר יפה לכלי וסגור,
16 שמצאנו בו חומרא זו, שְׁאֵם יֵשׁ בְּתוֹךְ הַכְּלִי כוּזֵית מִן הַמֵּת אֵינּוּ מְצִיל
17 - מוֹנֵעַ עַל טוּמְאָה שְׁפָתוֹכּוֹ מִלְּטִמָּא אֶת הַכְּלִי, וְאֵת כָּל הַנִּמְצָא
18 בָּאֵהָל, דְּאָמַר מֶר, טוּמְאָה רְצוּצָה - שאין מעליה אהל בגובה טפה,
19 אפילו אם היא בתוך הקרקע או בתוך כלי הרי הטומאה בּוֹקֵעַת
20 וְעוֹלָה עַד לְרִקְיעַ, ואף על פי כן יש בה דין אחר להקל, שצמיד פתיל
21 המוקף על כלי חרס מְצִיל עַל דְּבַר טְהוֹרָה שְׁפָתוֹכּוֹ, מִלְּטִמָּא -
22 מלקבל טומאה, שאם יש בתוך כלי החרס דבר טהור, ונמצא הכלי
23 באהל המת, אין אותו דבר טהרה נטמא.

1 שתפסל מאכילה לְגַר, וְיֵשׁ בָּהּ טוּמְאָה קְלָה לְטַמֵּא אוֹכְלִים וּמְשָׁקִים,
2 עַד שְׁתִּיפְסַל מֵאֲכִילָה לְכֻלָּב, אִם כֵּן יִתְכַּן שֶׁהַנְּבִילָה שֶׁאֵכַל הָאָדָם
3 אינה מטמאת אותו מְשׁוּם דְּלֹא חוּיָא - שאינה ראויה לאכילה לְגַר
4 הוּא, אֲךָ סַתֵּם טוּמְאָה בְּלוּעָה, מֵטַמְאָת.
5 מתרצת הגמרא: נְהִי דְּלֹא חוּיָא בְּפָנָיו - אִמְנַם נְבִילָה זו אינה ראויה
6 לאכילת גר אם יקיאנה בפניו, אֲךָ אִם יִקְיָאנָה שְׁלֵא בְּפָנָיו, וְלֹא יֵדַע
7 שכבר אכלה אדם אחר והקיאנה, הֲרִי מִיְחֻזָּא חוּיָא לִיה - תהא ראויה
8 לאכילת אדם וצריכה לטמא, וְעַל כְּרַחֵךְ שֶׁהֵטַעַם שֶׁאֵינָה מֵטַמְאָת
9 הוּא מְשׁוּם טוּמְאָה בְּלוּעָה.
10 הגמרא מבארת את מקור דינו של רבה, שאף טהרה בלועה אינה
11 נטמאת. מְבַרְרַת הַגְּמָרָא: אֲשַׁבְּחֵן - מִצָּאנוּ מִקּוּר מֵהַפְּסוּק לְדִין
12 טוּמְאָה בְּלוּעָה שֶׁאֵינָה מֵטַמְאָת, אֲךָ דִּין טְהוֹרָה בְּלוּעָה שֶׁאֵינָה

חולין דף עא עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני) קכה

הבגדים שעליו כשנכנס **בְּבֵית הַמְּנוּנֵעַ** בצרעת, ואם שדה פחות
 משיעור זה אין הבגדים שעליו נטמאים, ויתכן שמחמת כן הקילה
 עליו התורה גם בענין זה שהוא מציל בבלוע, האם **הַאֲמֵר** דין זה של
 הצלה בבלוע אף **בְּהֶקְמָה**, **שְׂאִינָה צְרִיכָה שְׁהֵייה** כדי שיטמאו כלים
 או בגדים שעליה **בְּבֵית הַמְּנוּנֵעַ**, אלא טמאים מיד בכניסתה לבית,
 והרי כיון שמצאנו חומרא זו בבהמה, יתכן שתהיה חמורה מהאדם
 גם לענין זה שאינה מצילה בבלוע.
 מתרצת הגמרא: **בְּהֶקְמָה דְּאִינָה צְרִיכָה שְׁהֵייה בְּבֵית הַמְּנוּנֵעַ, לְמֵאֵי**
הַלְּבָתָא – לגבי איזה דין נאמר כן, הרי לא שייך לומר שמדובר
 בבגדים שהיא לבושה בהם, שאין מלבוש שייך בבהמה, אלא ודאי
 הכוונה לכלים שנושאת על גבה, ואם כן **בְּאִרְס הַנוּשָׂא** בגדים על
 כתפיו דרך משאיו ואינו לובשם **נְמִי לֹא קָעִי** – גם כן אין צורך
 שישהה זמן מסוים כדי שיטמאו, אלא טמאים מיד בכניסתו לבית
 המנוגע, **דְּתַנְן בְּמִשְׁנָה (נגעים פי"ג מ"ט), הַנְּכַסְם לְבֵית הַמְּנוּנֵעַ וְכִלָּיו**
 (–בגדיו) **עַל כְּתָפָיו, וְסַנְדְּלָיו וְטַבְעוֹתָיו נִמְצָאִים בְּיָדָיו, שלא בדרך**
לְבִישָׁה אלא דרך משאיו, הוּא וְהֵן – האדם וכליו טְמֵאִין מִיָּד. אבל
אם הוּא לְבוֹשׁ בְּכִלָּיו וְסַנְדְּלָיו נְעוּלִים בְּרַגְלָיו וְטַבְעוֹתָיו עוֹנִידִים
בְּאַצְבָּעוֹ, הוּא טְמֵא מִיָּד, וְהֵן מְהוֹרֵין עַד שִׁישְׁתָּא שיעור זמן שבבגדי
אֲכִילַת פָּרֶס – חֲצִי כִיכָר, פֶּת חֲמִיס וְלֹא פֶת שְׁעוּרִים, ובשיעור זמן
הֲרָאִי וְאֹכֹלֵי כִשְׁוֵא מִיֶּבֶב, וְאוֹכֵל את הפֶּת פְּלִיפְתָן, ואם שזה
משך זמן זה, נטמאים גם כליו. נמצא שאף באדם הנושא את בגדיו
נטמא מיד, כדן בהמה הנושאת על גבה בגדים. וכיון שהתבאר
שלגבי טומאת כלים בבית המנוגע אין חומרא בבהמה יותר מבאדם,
ואילו לגבי טומאה מחיים מצאנו שבהמה קלה מן האדם, יש ללמוד
בקל וחומר שאף היא תציל בבלוע.
 הגמרא מבארת מה חידוש רבה בדבריו. מקשה הגמרא: **אֲמֵר רַבָּא,**
 מה בא רבה לחדש, **תְּרִיוּיָהוּ תַנְנְהִי** – הרי שני הדינים שאמר רבה,
 כבר נישנו במשניות, דין **שׂוֹמְאָה בְּלוּעָה תְּנִינָא**, ודין **מְהַרְהָ בְּלוּעָה**
תְּנִינָא. ומבאר רבא את דבריו: דין **שׂוֹמְאָה בְּלוּעָה** נתפרש במשנה,
דְּתַנְן (מקואות פ"י מ"ח), אדם טהור שבלוע טְמֵאָה מתכת טְמֵאָה, שנגעה
במת דינה כמת עצמו, הרי הוא טמא. ואף שעדיין לא יצאה הטבעת
מגופו, הרי הוא טָבֵל וְנִסְהָר וְאוֹכֵל בְּתְרֵימָתָא. אמנם אם תְּקִימָה,
עדיין טְמֵאָה היא, וְטְמֵאָתָא – וטימאה אותו ביציאתה, ומבואר
שבשעה שהטבעת בתוך מעיו אינה מטמאת אותו כיון שטומאה
בלועה היא. ואף דין מְהַרְהָ בְּלוּעָה תְּנִינָא, דְּתַנְן (שם), אדם טהור
שבלוע טְמֵאָה מתכת מְהוֹרָה, וְנִכְנַס לְאֹהֶל הַמֶּת, ונטמא טומאת שבעה,
וְהוּא מאפר פרה אדומה בשלישי לטהרתו, וְשָׁנָה להוות בשביעי,
וְטָבֵל, וְתִקְיָמָה לטבעת, הרי היא טהורה בְּמָה שְׁהֵייתָה, ולא נטמאה
באהל המת, כיון שבלועה היא, ומוכח שהבלוע מציל על הטהרה
מליטמא.
 מתרצת הגמרא: מהמשנה במקואות לא היינו יכולים ללמוד את דיני
 טומאה בלועה וטהרה בלועה, כיון שהיינו יכולים לפרש שהטעם
 שאין הטבעת מטמאת את האדם שבלועה הוא משום שהיא נוגעת
 ב'בית הסתרים' שלו, ומגע בית הסתרים אינו מטמא. ומטעם זה גם
 אם נכנס עם הטבעת לאהל המת אינה נטמאת, מחמת שאין מגע בית
 הסתרים מטמא, וְכִי קְאָמֵר רַבָּה – ומזה שחידש רבה הוא שאף
 במקום שאין את הסברא של מגע בית הסתרים, כְּגוֹן שְׂפָלַע שְׁתֵּי
מְטָעוֹת, אֶחָת טְמֵאָה וְאֶחָת מְהוֹרָה, ששתיהן נוגעות זו בזו והיה
ראוי שהטהרה תיטמא מהטמאה, שהרי אין כאן מגע בית הסתרים,
אלא שתיהן נוגעות זו בזו וכמונחות בקופסא אחת, דָּאָף על פי כן לֹא
מְטָמֵא לָהּ טְמֵאָה לְמְהוֹרָה – אין הטמאה מטמאת את הטהורה,
ובהכרח הטעם הוא משום שטומאה אינה מצילה מטמאת וטהרה
בלועה אינה נטמאת, ולפי חידושו של רבה נמצא שזוהו גם כן הטעם
במשנה במקואות, משום טומאה וטהרה בלועים, ולא משום מגע בית
הסתרים.

אם כן, **אָרְס, שיש בו קולא בזה שְׂגוּפוּ מְצִיל עַל שׂוֹמְאָה שְׁבִתּוּבו**
מְלִטְמָא את גופו, כמו שהתבאר לעיל שטומאה הבלועה בגופו אינה
 מטמאת במשא או באהל, **אִינּוּ דִין** – האם אין זה קל וחומר שתנהג
 בו הקולא הנוהגת בכלי חרס, **שְׂמֵצִיל עַל מְהַרְה שְׁבִתּוּבו מְלִטְמָא**
 – מלקבל טומאה, והרי ודאי מתברר לומר כן, ולכן אמר רבה שדבר
 טהרה הבלוע בגוף האדם, אינו נטמא.
 הגמרא מנסה לדחות את הקל וחומר. מקשה הגמרא: מנין לך שדין
 האדם קל מדין כלי חרס, והרי **מָה לְכִלֵי חָרֶס, שמצאנו בו קולא,**
שְׂכָן אִין מְטָמָא מְנַבּוּ – שאין טומאה הנוגעת בגב הכלי מטמאת
אותו או את מה שבתוכו, ויתכן שמחמת כן נוהגת בו גם קולא זו של
טהרה בלועה, האם הַאֲמֵר כן גם בְּאָרְס, שיש בו חומרא שְׂמֵצִיל
 (–שנטמא) **מְנַבּוּ, שתנהג בו קולא זו של טהרה בלועה, והרי אין**
הכרח לדבר כלל, ושוב קשה, מנין שאף באדם נוהגת קולא זו של
טהרה בלועה.
 מתרצת הגמרא: **אֲמֵוּ אֲנִין מְנַבּוּ קְאָמְרִינָן – וכי אנו באים ללמוד קל**
וחומר מגבו של כלי חרס, שמחמת כן אהה מקשה שמצאנו בו קולא
בכך שאינו מקבל טומאה מגבו, הלא מְתוּבוּבּוּ של כלי חרס קְאָמְרִינָן
– אמרנו שיש ללמוד את הקל וחומר, וְאֶדְרָבָה, הרי תוכו של כְּלִי
חָרֶס חָמוּר הוּא, שְׂכָן מְטָמָא מְאִוּרֵוּ – מקבל הוא טומאה מדבר
התלי באויר, ואף על פי הכלי מבפנים, אף שאין הטומאה נוגעת בכלי
עצמו, ואף על פי כן הקילה בו התורה ואמרה שטהרה הבלועה בו
אינה מקבלת טומאה, אם כן אדם שקל הוא, שאין נוהג בו דין זה
שמיטמא מאוירו, כל שכן שתנהג בו קולא זו שטהרה הבלועה בו
אינה מקבלת טומאה.
 הגמרא מבארת את המקור לשאר סוגי הבלוע שמצינו. שואלת
 הגמרא: אמנם **אֲשַׁכְּחֵן – מצאנו מקור לדין בְּלוּעַ דְּלְמַעְלָה – שבלע**
האדם את הטומאה דרך פיו לתוך מעיו, שמציל האדם על הטומאה
מלטמא, שהרי למדנו (לעיל ע"א) דין זה מהפסוק וְהָאֵבֶל מִנְּבִלְתָּהּ
יִכַּסּ בְּרַגְלָיו וְטָמָא עַד הָעֶרֶב' (ויקרא י"א ז), העוסק באכילה דרך פיו, אבל
בְּלוּעַ דְּלְמַעְלָה – כגון שתחב לו חבירו כזית נבילה הנתון בתוך
שפופרת דרך מקום בית הרעי עד שנבלע במעיו, ולא נטמא האדם
בכניסת הנבילה במגע כיון שהיתה נתונה בשפופרת ולא נגעוה בגופו,
מְנַלָן – מנין שלא יטמא את האדם הנושאו בטומאת משא.
 משיבה הגמרא: דבר זה נלמד מְקַל וְחֻמְרָה מבלוע שלמעלה, וְמָה
 בלוע שלמעלה דרך פיו, שיש בו חומרא בכך שפיו **אִינּוּ עוֹשֶׂה**
עֵיבּוּל, ואף על פי כן מְצִיל מלטמא את האדם, בלוע שלמטה, שיש
בו קולא בכך שְׁעוּשָׂה עֵיבּוּל וְנִחְשֵׁב האוכל שנתעכל כאינו, אִינּוּ דִין
– האם אין זה קל וחומר שְׂמֵצִיל.
 תמזה הגמרא: מדוע לגבי עיכול הבלוע שלמטה קל יותר מהבלוע
 שלמעלה, בְּלוֹם – וכי עוֹשֶׂה עֵיבּוּל לְמַטָּה אֵלָא עַל יָדֵי מַעְלָה, שכל
 מה שהמעיים מעכלות הוא רק אם יכנס האוכל דרך פיו, ולא דרך
 בית הרעי, ואם כן אדרבה, פיו הוא גורם עיכול יותר, והוא קל יותר
 מאשר למטה.
 מתרצת הגמרא: **אֲפִילוּ הָכִי – אף על פי כן, עֵיבּוּל דְּלְמַטָּה רַב,**
המעיים הן העושות את עיקר העיכול, אף שנכנס דרך פיו, שבפה
אינו מתעכל כל כך, ולכן אפילו שנכנס דרך בית הרעי יש לו דין
בלוע.
 ממשיכה הגמרא ומבררת דין זה: **אֲשַׁכְּחֵן – מצאנו מקור לדין בְּלוּעַ**
דְּאָרְס שמציל מלטמא, אבל בְּלוּעַ דְּבִהְמָה, מְנַלָן שתוכה מציל שלא
תטמא. מבארת הגמרא: דין זה נלמד בקל וְחֻמְרָה מאדם, וְמָה אָרְס
שמצינו בו חומרא שְׂמֵצִיל מְחִיִּים – מקבל טומאה ומטמא אחרים
אף בעודו חי, ואף על פי כן נוהגת בו קולא זו שמציל בְּלוּעַ, בְּהֶמָה,
שיש בו קולא שְׂאֵף על פי כן נוהגת בו קולא זו שמציל בְּלוּעַ, בְּהֶמָה,
בחייה, אִינּוּ דִין שתנהג בה הקולא שְׂתֵצִיל בְּבִלּוּעַ.
 מקשה הגמרא על הקל וחומר: **מָה לְאָרְס, שיש בו קולא אחרת, שְׂכָן**
צְרִיךְ שְׁהֵייה – המתנת זמן בשיעור של אכילת פרס, כדי שיטמאו